

Complexnummer: 530022

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

38894, 38895, 38896, 38898,
530024, 530026

Woonplaats

Oostvoorne

Gemeente

Westvoorne

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Zwartelaan 1, 3233 AX Oostvoorne

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST is als zodanig vanaf 1919 ontstaan uit een afsplitsing van circa de noordoostelijke helft van een buitenplaats, die in zijn totaliteit voordien bekend stond onder de naam Mildenburg. Volgens nu bekende bronnen is de geschiedenis van Mildenburg te herleiden tot 1699. In het laatstgenoemde jaar wordt huis Mildenburg, dat toen waarschijnlijk uit een eenvoudige hofstede bestond, met schuur, bos en boomgaard verkocht. In 1724 kwam het goed in bezit van baron Diederik van Leijden, die de hofstede liet afbreken en er een onderkelderd rechthoekig en een enkele bouwlaag hoog landhuis onder omgaand schilddak liet optrekken. Wellicht met afbraak van de oude hofstede of met afbraak van de al aan het einde van de 16de eeuw gesloopte burcht van Oostvoorne werd even ten westen van de huisplaats de huidige nog bestaande uit kloostermoppen opgebouwde moestuinmuur opgetrokken. Het huis Mildenburg werd in 1947 gesloopt. In de periode van Diederik van Leijden en diens zoon Helenus Willem werd het grondgebied aanzienlijk uitgebreid en werd een grootschalige formele aanleg gerealiseerd. Deze aanleg is zichtbaar op een gedetailleerde kaart van de buitenplaats uit 1785. Deze aanleg is in structuur tot op heden voor een groot deel herkenbaar gebleven en bestaat uit de open huisplaats, aan de achter (west-)zijde afgesloten door een dubbele rij linden waarachter een imposante dubbele eikenlaan als hoofdas, die tot aan de duinen voert, naar een (verdwenen) belvédère. Voorts zijn uit deze tijd nog enkele dwarslanen (eik) en de karakteristieke invulling van bosvakken met rabatten tussen de lanen herkenbaar. Ook de in curven verlopende eikenlaan - een van de enkele elementen in landschapsstijl op de kaart uit 1785-, die

vanaf de hoofdas aan de westhoek van 't Reigersnest ontspringt en die in de richting van het hoofdgebouw 't Reigersnest voert, alsmede enkele andere vroeg-landschappelijke elementen, zijn bewaard gebleven. Op de kaart is verder door middel van een cirkelvormige aanplant langs de Zwartelaan de fundering en het restant van de achzijdige middeleeuwse vuurtoren aangegeven, die toen waarschijnlijk als romantisch ruïneus stoffage-object in het park stond opgesteld. De ruïne is in de loop der tijd overwoekerd en in 1964 wederom opgegraven. De kaart geeft voorts aan de ZW-hoek van het terrein een variant van een sterrenbos met lanen en bosvakken aan, dat een kopie blijkt te zijn van het labyrint op Versailles volgens een afbeelding van Ch. Perrault uit 1679. Van dit sterrenbos zijn in het park enkele laangedeelten bewaard gebleven. De zuidzijde van dit lanenstelsel werd omstreeks 1900 geofferd aan stedelijke uitbreiding van Oostvoorne en is in het stratenpatroon nog gedeeltelijk terug te vinden. Tussen 1814, wanneer na een openbare verkoop de buitenplaats wordt verkocht aan de familie Lette, en 1832 (Kadastraal Minuutplan), vond er een verdere verlandschappelijking van het park plaats. De huisplaats Mildenburg kreeg zijn huidige druppelvormige structuur, in het huidige park van 't Reigersnest werd een niervormige vijver met omringende glooiende heuvelpartijen aangelegd, het bos van het huidige Mildenburg werd verrijkt door een patroon van slingerpaden en slingerlanen en aan de grens tussen aanleg en duinen werd de manteling beplant met beuken: al deze elementen zijn in het park van Mildenburg en 't Reigersnest bewaard gebleven. In 1919 werd een gedeelte van Mildenburg aangekocht door de familie Hudig. In 1920 werd naar ontwerp van P. Vorkink en Jac. Ph. Wormser (leerlingen van Berlage) het huidige in Amsterdamse Schooltrant opgetrokken landhuis 't Reigersnest gebouwd, alsmede een tuinmanswoning en toegangshek in zelfde stijl. In 1930 kwam ook het overige deel van Mildenburg in handen van familie Hudig, die de hoofdas met parkdeel ten zuiden hiervan in 1938 weer verkocht. Sinds 1953 is de Stichting het Zuid-Hollands Landschap eigenaar van dit deel van het park. Bij de bouw van het nieuwe landhuis werd op zeer ingetogen wijze op het terrein van 't Reigersnest een nieuw park aangelegd, dat het gehele terrein ten noorden van de hoofdas van het park van Mildenburg beslaat. Rondom het landhuis werden enkele open ruimten geschapen voor de aanleg van sierweiden met borderbeplanting en in curven verlopende zandpaden en voor de aanleg van cirkelvormige een oprit. Voorts werden op strategische plaatsen een aantal sierbomen geplant waaronder een Chinese mammoetboom, water- en moerascypres, bruine beuk, paardekastanje en vleugelnoot. Naar de mode van die tijd, waarin het oorspronkelijke landschap deel van de aanleg kon gaan uitmaken, werd ook het duinlandschap in de aanleg betrokken: op een duintop verrees eveneens in Amsterdamse Schooltrant naar ontwerp van P. Vorkink en Jac. Ph. Wormser een duinkoepel, die via slingerpaden in het duinlandschap bereikbaar was (koepel werd afgebroken door de bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog). De basis van deze nieuwe tuin- en parkaanleg op 't Reigersnest is uit een samenwerking tussen de architecten Wormser en Vorkink en de toenmalige eigenaar tot standgekomen.

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST bestaat uit de volgende onderdelen: HOOFDGEBOUW 'T REIGERSNEST (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST (2), TUINMANSWONING 'T REIGERSNEST (3), HOUTEN TOEGANGSHEK 'T REIGERSNEST (4), MOESTUINMUUR MILDENBURG (5), FUNDERING EN RESTANT VUURTOREN LANGS ZWARTEWEG (6).

De omgrenzing van het complex alsmede de locatie van de complexonderdelen staan op de bij de bescherming behorende kaart aangegeven.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang;

- vanwege de grootschaligheid en ouderdom van het park Mildenburg en 't Reigernest met herkenbare aanleg uit de 18de eeuw en eerste helft 19de eeuw in formele en landschappelijke stijl
- vanwege gaafheid en in architectonisch opzicht grote kwaliteit van het in Amsterdamse schoolstijl opgetrokken landhuis 't Reigersnest met tuinmanswoning en toegangshek in dezelfde stijl.

Monumentnummer*: 38894

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 maart 1983
Kadaster deel/nr: 7839/39

Complexnummer 530022 *Complexnaam* Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats* Oostvoorne *Gemeente** Westvoorne *Provincie** Zuid-Holland

Straat* Zwartelaan *Nr** 1 *Toev.** *Postcode** 3233 AX *Woonplaats** Oostvoorne *Situering* *Locatie*

Kadastrale gemeente* Oostvoorne *Sectie** A *Kad. object** *Appartement* *Grondperceel* 8777

Rijksmonumentomschrijving**

In Amsterdamse Schooltrant gebouwd LANDHUIS (1920), naar ontwerp van P. Vorkink en Jac.Ph.Wormser (1918-1919), opgetrokken in baksteen op een markante plattegrond, waarvan de voornaamste contouren golvende lijnen tonen. Het bezit twee langgerekte, asymmetrische vleugels, die onder een stompe hoek verbonden zijn met de enigszins ovale middenpartij, die is verhoogd met een houten kapverdieping, terwijl de rechtervleugel in het midden een poortvormige doorgang bevat. Het geheel wordt afgedekt met golvende rieten kappen, waarin de schoorstenen een markeringspunt vormen van elk der drie partijen. Aan voor- en achterzijde ritmisch gekoppelde vensters, merendeels met horizontale roedenverdeling - op de verdieping aan de tuinzijde ook wel met diagonale verdeling - en met in Amsterdamse Schooltrant geprofileerde omlijsting uit de bouwtijd. Ingangspartij met gemetselde stoep en versierde paneeldeur uit de bouwtijd. Inwendig in het hoofdvertrek een gelaagd plafond met in Amsterdamse Schooltrant uitgevoerde betimmering - plinten, omlijstingen en hoge lambrizingen - met ring - blokvormige decoraties, en een smeedijzeren haard in dezelfde trant; aan de terraszijde ingebouwd een vijftal glas-in-lood bovenlichten, afgeschuind aan de onderzijde. In de gangen zwart-gele vloertegeltjes in gebroken meanderpatroon belegd en blauw/rode tegellambrizing. Landhuis, in plattegrond, opstand en interieur kenmerkend voor de bouwwijze van de Amsterdamse School van bijzondere waarde uit kunst- en architectuur-historisch oogpunt.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken *Subcategorie* Kasteel, buitenplaats *Functie* Landhuis

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 38895

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 maart 1983
Kadaster deel/nr: 7839/39

Complexnummer

530022

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats*

Oostvoorne

Gemeente*

Westvoorne

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Zwartelaan

Nr*

3

Toev.*

Postcode*

3233 AX

Woonplaats*

Oostvoorne

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Oostvoorne

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

8777

Rijksmonumentomschrijving**

Bijbehorende tuinmanswoning in vergelijkbare trant als het hoofdhuis gebouwd (1920) op min of meer ovale grondslag; opgetrokken in baksteen met licht overstekende houten kapverdieping aan de voorzijde, onder golvende rieten kap, bekroond door een sierlijk gemetselde schoorsteen met een zinken afscheiding in de vorm van een omkrullende golf. Vensters in dezelfde trant als het hoofdhuis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Tuinmanswoning(L)

Monumentnummer*: 38896

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 31 maart 1983
Kadaster deel/nr: 7839/39

Complexnummer

530022

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats*

Oostvoorne

Gemeente*

Westvoorne

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Zwartelaan

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3233 AX

Woonplaats*

Oostvoorne

Situering

Locatie

Zwartelaan

3

3233 AX

Oostvoorne

Kadastrale gemeente*

Oostvoorne

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

8777

Rijksmonumentomschrijving**

Houten toegangshek tussen ongelijke, gemetselde cilindrische pijlers, eveneens in Amsterdamse Schooltrant, met de naam "'t Reigersnest.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidings(D)

Functie

Toegangshek

Monumentnummer*: 38898

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 juni 1971
Kadaster deel/nr: 4170/86

Complexnummer

530022

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats*

Oostvoorne

Gemeente*

Westvoorne

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Zwartelaan

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3233 AX

Woonplaats*

Oostvoorne

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Oostvoorne

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

8777

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

FUNDERING EN RESTANT VUURTOREN LANGS ZWARTELAAN. In 1964 (wederom) opgegraven fundering en restant muurwerk van een achzijdige circa 30 meter hoge door met leien gedekt puntdak overkapte vuurtoren. Op een gedetailleerde kaart van de buitenplaats Mildenburg uit 1785 is het restant door middel van een cirkelvormige aanplant langs de Zwartelaan aangegeven. Waarschijnlijk maakte het restant als romantisch ruineus stoffage object deel uit van het vroeg-landschappelijke park ter plekke en raakte het in de loop der tijd overwoekerd. Het restant heeft een uitwendige diameter van 12 meter, de aanlegbreedte van de muren bedraagt ongeveer 2 meter. Het metselwerk van de voormalige toren wekt de indruk dat de toren op de oude fundering is herbouwd met secundair verwerkt materiaal. Onder de fundering aan de zuidzijde een woonlaag die onder het metselwerk doorloopt en waar scherven zijn gevonden uit de periode 1275-1350 (kogelpot, verschaald steengoed, steengoed overtrokken met paarse engobe met radstempelpersiering, aardewerk uit Andenne en uit Zeeuws-Vlaanderen). Uit onderzoek blijkt dat het de fundering en het restant betreft van een in 1551 gesloopte vuurtoren, die omstreeks 1350 is gebouwd ter plaatse van een in 1280 opgerichte houten voorganger.

Waardering

De FUNDERING EN RESTANT VUURTOREN LANGS ZWARTELAAN in de parkaanleg van 't Reigersnest is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang

- vanwege de hoge zeldzaamheidswaarde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ornamentele waarde als romantisch stoffage-object in het park van 't Reigersnest

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Kust- en oevermarkering

Functie

Monumentnummer*: 530024

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 januari 2007
Kadaster deel/nr: 51556/30

Complexnummer

530022

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats*

Oostvoorne

Gemeente*

Westvoorne

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Zwartelaan

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3233 AX

Woonplaats*

Oostvoorne

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Oostvoorne

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4425

Oostvoorne

A

8168

Oostvoorne

A

8174

Oostvoorne

A

8171

Oostvoorne

A

7940

Oostvoorne

A

8170

Oostvoorne

A

7777

Oostvoorne

A

8172

Oostvoorne

A

5241

Oostvoorne

A

8776

Oostvoorne

A

8777

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST. De historische tuin- en parkaanleg van Mildenburg en 't Reigersnest vormde oorspronkelijk een enkele parkaanleg, de aanleg bij de historische buitenplaats Mildenburg. De splitsing door verkoop van de buitenplaats in 1919 leidde tot vernieuwing van de noordelijke helft van de aanleg tot de parkaanleg bij het in 1920 gebouwde landhuis 't Reigersnest. De scheidslijn tussen beide parken wordt in het veld bepaald door de imposante met dubbel eik beplante tot Mildenburg behorende hoofdas, die van de plaats van het voormalige landhuis Mildenburg in westelijke richting tot aan de duinen voert en nog in de

20ste eeuw door een heuvel met belvédère werd beëindigd. De huidige parkaanleg van Mildenburg gaat terug tot in de eerste helft van de 18de eeuw en is ontwikkeld nadat baron Diederik van Leijden omstreeks 1725 het landhuis Mildenburg (afgebroken in 1947) had laten optrekken. Bekend is dat Van Leijden en diens zoon Helenus Willem het grondgebied van de buitenplaats aanzienlijk hebben uitgebreid. In 1736 kwamen de gronden die nu tot het park van 't Reigersnest behoort in het bezit van de familie. Een kaart van de aanleg uit 1785 geeft een gedetailleerd beeld van het park, de op de kaart aangegeven aanleg is in structuur tot op heden voor een groot deel herkenbaar gebleven. Herkenbaar is de open huisplaats aan de westzijde die aan de oostzijde door een dubbele rij linden wordt afgesloten, waarachter zich de hoofdas uitstrekt. Voorts zijn uit deze tijd (1785) nog enkele dwarslanen (eik) en de karakteristieke invulling van bosvakken met rabatten tussen de lanen herkenbaar. Ook de in curven verlopende eikenlaan - een van de enkele elementen in landschapsstijl op de kaart uit 1785-, die vanaf de hoofdas aan de westhoek van 't Reigersnest ontspringt en die in de richting van het hoofdgebouw 't Reigersnest voert, alsmede enkele andere vroeg-landschappelijke lanen en dansfragmenten op Mildenburg en 't Reigersnest, zijn bewaard gebleven. Ook de loofgang in het park van 't Reigersnest, thans bestaande uit een doorgeschoten lindenlaan, komt al voor op de kaart uit 1785. Op de kaart is verder door middel van een cirkelvormige aanplant langs de Zwartelaan de fundering en het restant van de achzijdige middeleeuwse vuurtoren aangegeven, die toen waarschijnlijk als romantisch ruïneus stoffage-object in het park stond opgesteld. De ruïne is in de loop der tijd overwoekerd en in 1964 wederom opgegraven. De kaart geeft voorts aan de ZW-hoek van het terrein een variant van een sterrenbos met lanen en bosvakken aan, dat een kopie blijkt te zijn van het labyrint op Versailles volgens een afbeelding van Ch. Perrault uit 1679. Van dit sterrenbos zijn in het park enkele laangedeelten bewaard gebleven. De zuidzijde van dit lanenstelsel werd omstreeks 1900 geofferd aan stedelijke uitbreiding van Oostvoorne en is in het stratenpatroon nog gedeeltelijk terug te vinden. Tussen 1814, wanneer na een openbare verkoop de buitenplaats wordt verkocht aan de familie Lette, en 1832 (Kadastraal Minuutplan), vond er een verdere verlandschappelijking van het park plaats. De huisplaats Mildenburg kreeg zijn huidige druppelvormige structuur, in het huidige park van 't Reigersnest werd een niervormige vijver met aangrenzende glooiende uitzichtsheuvel aangelegd, het bos van het huidige Mildenburg werd verrijkt door een patroon van slingerpaden en slingerlanen en aan de grens tussen aanleg en duinen werd de manteling beplant met beuken: al deze elementen zijn in het park van Mildenburg en 't Reigersnest bewaard gebleven. Ook het glooiende terreinoppervlak van de wandeling rondom de niervormige vijver dateert uit deze tijd. Bij de bouw van het nieuwe landhuis werd op zeer ingetogen wijze op het terrein van 't Reigersnest een nieuw park aangelegd, dat het gehele terrein ten noorden van de hoofdas van het park van Mildenburg beslaat en waarbij de dan al aanwezige aanleg zoveel mogelijk werd gespaard. Bij deze nieuwe aanleg rondom het landhuis werden enkele open ruimten geschapen voor de aanleg van sierweiden met borderbeplanting en in curven verlopende zandpaden en voor de aanleg van een cirkelvormige oprit. Voorts werden op strategische plaatsen een aantal sierbomen geplant waaronder een Chinese mammoetboom, water- en moerascypres, bruine beuk, paardekastanje en vleugelnoot. Naar de mode van die tijd, waarin het oorspronkelijke landschap deel van de aanleg kon gaan uitmaken, werd ook het duinlandschap in de aanleg betrokken: op een duintop verrees eveneens in Amsterdamse Schooltrant naar ontwerp van P. Vorkink en Jac. Ph. Wormser een duinkoepel, die via slingerpaden in het duinlandschap bereikbaar was (koepel werd afgebroken door de bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog). De basis van deze nieuwe tuin- en parkaanleg op 't Reigersnest is uit een samenwerking tussen de architecten van het landhuis Wormser en Vorkink en de toenmalige eigenaar van 't Reigersnest tot stand gekomen.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG VAN MILDENBURG EN 'T REIGERSNEST is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang

- vanwege de grootschaligheid en ouderdom van het park met herkenbare aanleg uit de 18de eeuw en eerste helft van de 19de eeuw in formele en landschappelijke stijl

- vanwege de gaafheid van de aanleg in landschapsstijl met bordertuinen uit de jaren '20 van de 20ste eeuw rondom het landhuis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 530026

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 januari 2007
Kadaster deel/nr: 51556/30

Complexnummer

530022

Complexnaam

Mildenburg en 't Reigersnest

Woonplaats*

Oostvoorne

Gemeente*

Westvoorne

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Zwartelaan

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3233 AX

Woonplaats*

Oostvoorne

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Oostvoorne

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

7940

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Rechte in kloostermoppen opgetrokken MOESTUINMUUR aan de zuidwestzijde van de oprit van naar het voormalige landhuis Mildenburg. De muur dateert waarschijnlijk uit de 18de eeuw en is waarschijnlijk opgetrokken met afbraak. Een stuk aan de zuidoostzijde van de muur werd in de tweede helft van de 19de eeuw met rode baksteen ingeboet.

Waardering

De MOESTUINMUUR in de parkaanleg van Mildenburg is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang

- vanwege de ouderdom

- vanwege de hoge zeldzaamheidswaarde van het materiaalgebruik

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument